

دوره ای تلخ برای صنعت چای ایران

کاوه امیدوار

تولید چای خشک در ایران بیش از پنجاه درصد کاهش یافته و از شصت هزار تن در سال گذشته به ۲۷ هزار تن در سال جاری رسیده است.

تلویزیون دولتی ایران به نقل از ایرج هوسمی رئیس اتحادیه چایکاران نوشته که میزان تولید چای خشک در سال زراعی جاری به حدود ۲۷ هزار تن رسیده است.

بصرفه نبودن برداشت برگ سبز چای برای کشاورزان و استاندارد نبودن برگ سبز چای تولیدی از جمله مهمترین عوامل کاهش حجم تولید به حساب می آید.

این حجم کاهش تولید بخصوص پس از پشت سر گذاشتن دوره طولانی خشکسالی کم سابقه است و از بحرانی بودن صنعت چای ایران حکایت دارد.

صنعت چای ایران دوره تلخی را پشت سر می گذارد که به گواه دست اندرکاران، در تاریخ صدساله صنعت چای ایران بی سابقه است.

واردات بی رویه و عمدتاً غیرقانونی چای خارجی و بدهیهای سنگین کارخانه های چای خشک کنی به بانکها، صنعت چای ایران را فلج کرده و چایکاران را در وضعیت بغرنجی قرار داده است.

در چند سال گذشته و بخصوص بعد از اجرای برنامه اصلاح ساختار چای که شش سال پیش به اجرا در آمد، دولت واردات این محصول را ممنوع کرد اما با اجرای این برنامه، واردات غیرقانونی (قاچاق) بشدت افزایش یافت.

واردات چای بیش از شصت هزار تن در سال برآورد می شود که نیمی از مصرف سالانه چای را تشکیل می دهد.

علاوه بر این قدیمی بودن کارخانجات چای خشک کنی و پائین بودن تکنولوژی فرآوری، کیفیت چای تولیدی را بشدت کاهش داده و باعث شده بخش عمده ای از تولیدات سالهای گذشته در انبارها بدون خریدار بماند.

مشکل دیگر این صنعت، کیفیت نامطلوب برگ سبز چای است که باغداران تحویل کارخانه های چای خشک کنی می دهند.

به گفته کارشناسان، چینن برگهای مرغوب و نامرغوب با داس و قیچی تأثیر نامطلوبی بر کیفیت چای تولیدی داشته و یکی از عوامل کاهش تولید در سال جاری است.

این مشکلات قدرت رقابت را از صنعت چای ایران گرفته و تولید داخلی در مقابل حجم گسترده ای از چای خارجی که در همه جا یافت می شود، بی مشتری مانده است.

چای هندی و سریلانکایی با بسته بندیهای مختلف، بوفور در تمام فروشگاههای کشور عرضه می شود و کمتر فروشگاههای در ایران می توان یافت که چای خارجی برای فروش نداشته باشد.

به عقیده کارشناسان، چای خارجی به تغییر ذائقه ایرانیها منجر شده و تمایل آنها را به مصرف چای داخلی کم کرده است.

برخی دست اندرکاران می گویند عرضه فراوان چای خارجی در عدم استقبال مصرف کنندگان ایرانی تأثیر داشته و ذائقه آنها را به سمت چای خارجی متمایل کرده است.

به گفته رئیس اتحادیه چایکاران کاهش بیش از نیمی از تولید چای خشک نشان دهنده کاهش درآمد خانواده های چایکار کشور است.

حدود ۵۸ هزار خانوار در شهرهای شمالی ایران به کشت چای اشتغال دارند و بیش از ۱۵۰ کارخانه نیز در زمینه تولید و بسته بندی چای فعالند.

چای مهمترین نوشیدنی ایرانی است و ۳۴ هزار هکتار از مرغوبترین باغهای شمال ایران در حاشیه جنوبی دریای خزر به کشت این محصول اختصاص دارد.

کارشناسان معتقدند اگر برای حل بحران صنعت چای چاره اندیشی نشود ممکن است با ادامه این وضعیت، کارخانجات چایسازی ورشکسته شوند و تولید نیز بیش این کاهش یابد.

17:00 گرینویچ - چهارشنبه 19 اکتبر 2005

++++
برچیده از: <http://www.bbc.co.uk/persian/business>